

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje **Gustav Pirc**, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld., na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 5.

Št. 11. V Ljubljani, 15. junija 1891. Leto VIII.

Obseg: Pisana postrv (salmo irideus.) — Čemu nam služi kárbolinej? — Nekaj o pokončevanju rjavega hrošča z ozirom na pogozdovanje Krasa? — Ne zna ne vsaka dekla mlesti! — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene. — Inserati.

Šarena postrv (salmo irideus).

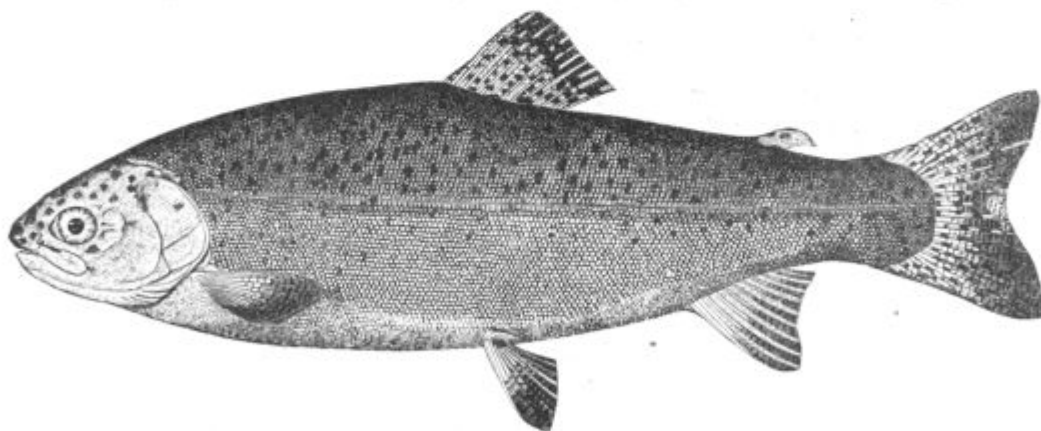
V vališči na Studenci pod Ljubljano je zagledalo o početku t. m. beli dan blizu 3.000 šarenih postrvic. Iker so došle iz ribarskega zavoda H. Köttlovega v Zipfu na Gorenjem Avstrijskem, in jih je še naročilo ribarsko društvo.

Doma je ta postrv po dotokih Tihega morja v severni Ameriki in je v Kaliforniji prav navadna. Zaradi velike gospodarske vrednosti so jo izkušali udomaćiti z umetnim ribarstvom po atlantskih dotokih severne Amerike, kar se je od l. 1872. do 1884. popolnoma posrečilo. Prenesli so tudi 350.000 oplojenih iker v Evropo v razne ribarske zavode, po katerih so iz iker dorasle rodovitne ribe, in dandanes je šarena postrv tudi že udomaćena po prostih vodah Gorenje Avstrije, na Štajarskem, Bavarskem i. dr., koder prav dobro uspeva in se množi.

Življenja je jako trdnega, raste hitreje in prenaša brez škode več toploto vode nego naša domača postrv

in je v obče proti raznim neizgledam manj občutljiva. Tudi po ribnikih za karpe še dobro uspeva.

Kadar sije solnce na vodo, bleste se na tej ribi vse barve, katere občudujemo na mavrici, in od tod njeno ime „šarena ali mavrična postrv“ — „Regenbogenforelle“.

Podoba 19.

Ob straneh ima zgoraj in spodaj postranske črte in rdeča pasa, ki se raztezata od gobca do repa, zato ji pravijo tudi rdeče-pasasta kalifornijska postrv. (Glej podobo 19.) Po hrbtu je sivo-rjava, po glavi črnkasto siva, strani so srebrobele, plavute sive, na hrbtni in repni plavuti ter na glavi in hrbtu ima neredne črne lise in pike. Samec je ploden po drugem letu, ikernica v četrtem letu, kadar je težka blizu en kilogram. Drsti se v Evropi šele za sulcem proti koncu aprila, torej je ob času, kadar se naša domača postrv drsti, v najboljšem stanju.

Mednarodni kongres za kmetijstvo in gozdarstvo l. 1890. na Dunaji se je v odseku za ribarstvo izrekel v resoluciji, s katero priporoča uvesti nova ribja plemena, v prvi vrsti za šareno postrv; priporoča pa pri-

skrbeti si večje število doraslih, t. j. plodnih ali zaroda zmožnih rib, predno se izpuščajo v proste vode — potoke, reke in jezera, to pa je doseči najgotoveje z odgojevanjem po ribnikih.

Ravnaje se po tem priporočilu, ribarski odsek teh postrvic ne bode izpuščal malih v proste vode, ampak jih odgajal po nalašč prirejenih malih ribnikih s studenčnimi dotoki. Te šarene postrvice so ob času, kadar použijejo trebušni mehurček in prično iskati hrane, manjše nego naše domače. Ker se tako drobna živalca lahko poizgubi in rada uide, vložene so za prve mesece; da nekoliko porastejo, kjer so v posebnem koritu ter proti vsem nezgodam kar mogoče dobro zavarovane. Vsak večak dobro vé, koliko ribjega zaroda, izpuščenega iz vališča takoj v proste vode, se pogubi, da vsa vodna žival, bodisi pol prsta dolgi kapelj in klinič, ali katera druga riba, s slastjo pobira mehke, komaj 2 cm dolge ribice, da jih zobljejo rovke, povodne ptice, da jih uničuje povodenj i. t. d. Dognano je po mnogih izkušnjah, da je uspešnejše, izpuščati v proste vode nekaj stotin enoletnih postrvic, nego veliko tisoč takoj iz vališča.

Uvažujoč to resnico, pričel je ribarski odsek naše kmetijske družbe letošnjo pomlad odgajati na Studenci tudi domače postrvice, katerih je dobil nekoliko od ribarskega društva, največ pa iz vališča v Kranji. Letos je mogel odsek pričeti svoje delo šele pozno, ugajale pa so mu zadnje postrvice tem bolj, ker so bile godne šele meseca maja. Valile so se v Kokerski vodi, ki je po zimi prav mrzla. Kdor pomni še zadnjo nenavadno dolgo in sila hudo zimo, vedel bo tem bolj ceniti zasluge gosp. Fr. Steinbauerja, kateri je s strokovnjaško spretnostjo oskrboval in srečno dognal valitev uže drugo leto.

Zanimalo bo marsikoga, s čim se krmijo male postrvice na Studenci in morda tudi, koliko stane hrana? Hrana je jako cena in ista, katero uživa ribji zarod po prostih vodah, ter raste sama, to so namreč vodne živalce, tako majhne, da jih zarod lahko požira. Nekateri se vidijo še s prostim očesom, druge celo ne, ampak so vidne le pod mikroskopom, imenujejo se pa krustaceje. V velikem ribniku je take drobnjave lahko dobiti, in gojijo se krustaceje tudi po posebnih vodnjakih, da imajo ribice obilo hrane in da dobro rastejo. G. prof. J. Hubadu je odsek posebno zahvalo dolžan za mikroskopska preiskovanja, katera so bila za spoznanje in dobavo ribicam pripravne hrane potrebna. Ivan Franke.

Čemu nam služi karbolinej?

Vprašanje to si je stavil marsikateri naših cenjenih naročnikov, ko je čital naznanilo o karbolineji po raznih novinah, ali pa če je videl slučajno kje povlako, ne vedoč, zakaj se maže les ravno s karbolinejem, a ne s kako drugo oljno barvo.

Karbolnej je mastno olje, katero se maže kakor firnež. On daje lesu lepo rjavo površino in 3 do 4kratno daljšo trpežnost. Tako imenovano impregnacijo (napojenje) lesenih naprav do sedaj še malo cenijo po deželi, veliko bolj pa jo cenijo, pri železnicah, pri katerih trošijo vsako leto na milijone za mazanje prožnih tramov, prepričavši se po večletni poskušnji, da so morali zamenjavati nena-mazane trame v 3 do 4 letih, namazane pa šele v 16 do 18 letih. Koliko lesa in dela se tako prihrani!

Karbolinej hrani vse lesene reči gnilobe in prelege. Ker ni drag in ker sleharni delavec lahko maže, obvaruje se človek lahko škode. Karbolinej pa je tudi zelo izdaten, ker se namaže z 1 kilo 5 do 6 m² metrov površine. Če pomislimo, da za namazanje novega voza zado-

stuje 4 do 5 kg in da je namazan voz 3 do 4krat trpežnejši, očitna je korist.

Pa ne samo za trpežnost lesa rabi karbolinej, ampak on je tudi izvrsten pripomoček zoper gobe; zato bi se morali napojiti s karbolinejem pri novih stavbah vsi trami, deske za podlogo, stebri in okviri za vrata in okna pred zidanjem in postavljanjem.

Tudi proti móči zidov, kar je dokazano z mnogimi poskušnjami, koristi karbolinej sigurno, ker zadržuje s svojo težo pritok vode navzgor po zidovji.

Karbolinej pa tudi očiščuje (desinfikuje), zato mažejo ž njim, kar je lesenega po hlevih, in tako varujejo živino mnogih nalezljivih bolezni.

Leseni svinjaki se mažejo s karbolinejem, in na ta način se odvrta bolezen vrančni prisad, za katero pogine vsako leto mnogo ščetincev.

Povlaka s karbolinejem ne škodi domačim živalim, brani jim pa, da ne glodajo in ne grizejo jasli, žlebov in drugih lesenih reči ter da jih črvi in mrčesi ne izjedajo. S svojo mastnostjo varuje železo tudi rje.

Vse pa ni karbolinej, kar se s tem imenom prodaja. Zaradi njegove mnogovrstne koristi in velike rabe prišlo je zadnja leta mnogim špekulantom na misel, raznovrstne, malovredne oljne ostanke mešati in tako mešanico prodajati za karbolinej. Razume se, da taka mešanica ne koristi tako, kakor pravi, skrbno pripravljeni karbolinej. Ker pa nezvedeni človek težko spozna mešanico, zato opozarjamo naše čitatelje na zanesljive tvrdke, na pr. na Mihaela Barthel-a in drugove na Dunaji.

Barthelov izvirni karbolinej je strokovnjaški, kemično in fizikalno mnogovrstno preiskan ter prekaša vse druge enake izdelke. Zato priporočamo cenjenim našim čitateljem ta izdelek pri raznovrstnih potrebah.

Nekaj o pokončevanju rjavega hrošča z ozirom na pogozdovanje Krasa.

Letos se je prikazalo pri nas silno veliko hrošča. S kraških tal se ga je vzdignilo kar cele tolpe — in čudno je bilo s početka majnika opazovati, kako se je hrošč kar v celih rojih z golega Krasa, kjer ni dobil dovoljne mu hrane, vsipal na obrdna tla ob naši reki Reki. Tu ga visi sedaj po drevji, kojega listje in cvetje mu najbolje ugaja, toliko, da se vejevje šibi. Koncem meseca maja ali početkom junija odleteva pa zopet kaj rad tja na goli Kras, koder so mu tla menda jako povoljna za poganje jajec. Zaukazal sem svojim šolarjem, naj ga prav pridno pobirajo in meni v šolo donesajo. Pridnim nabiralcem sem malo denarno darilce obljubil. Prvi dan so mi otroci prinesli nad 1 mernik hrošča — in danes 13. t. m. štejemo nad 6 mernikov pokončanega škodljivca. Smem pa trditi, da mi ga do konca tega meseca gotovo še 6 mernikov naneso.

Ker je življenje in škoda tega hrošča, katero napravlja skozi 3 leta kot ličinka v zemlji in 4 leta kot hrošč na drevji, itak vsakemu znana, hočemo o tem največem sovražniku kmetijstva nekaj vrstic napisati in pokazati, kako ta škodljivec sam in za njim njegov najhujši sovražnik — krt — naše pogozdovanje Krasa opovirata in kvarita.

Če hočemo kraška tla kedaj pogozdena imeti — i to gotovo želimo vsi — treba je poleg pridnega sajenja drevesec najprvo skrbeti za pokončevanje in radikalno zatiranje rjavega hrošča in edino le hrošča, ne pa ličinke morebiti z rahljanjem ali prekopavanjem zemlje — in da krta, dasi največega sovražnika hroščevi ličinki, s

kraških tal dosledno preganjamo in ga tod popolnoma iztrebimo.

Kjerkoli se med kraškim kamenjem nahaja le mrvice sprstenine, tam že najdeš tudi broščeve ličinke in poleg njih tudi nje hrustajočega krtka. Ličinka podjeda, krt pa paha in riže na površje rahlo zemljo. In kaj je posledica — —?

Gozdarji pogozdovalci težijo, da po nekaterih krajih peščice prsti ni dobiti, da bi jo sadiki pridejali. Seveda je ni, ker krt jo je spahal na površje, in naša ne ravno mila burja jo je izprašila, vzdignila in Bog si ga vedi kam odnesla.

Torej na delo, dotična oblastva in vsi v to poklicani faktorji! Združimo se in pokončujemo z vsemi pripomočki tega nam največjega poljskega sovražnika.

Na Suhorji dne 13. maja 1891.

Fran Gros, učitelj.

Ne zna ne vsaka dekla mlesti!

Mnogokrat se nahajajo bolezni na kravjih vimenih, posebno tako imenovani „volčič“ ali „sajavec“, a iščejo se vzroki teh bolezni vse drugod, kakor pri okornih deklah, katere ne znajo mlesti. Večkrat so celo copernice krive volčiča na vimenu.

Naj razjasnimo to reč s tem, da pregledamo, kako je ustvarjeno vime. Vime je skupina žlezic, katere delajo iz krvi mleko in se zato imenujejo „mlečne žlezice“. Te mlečne žlezice izlivajo narejeno mleko v majhne posodice, iz katerih potem teče po drobnih cevčicah v štiri sesce. Tam, kjer sesci prestopijo v vime, otipa se neki trd, kakor hrustančast obroček. Ti obročki ob sescih pa niso nič drugega kakor mišce (muskuli), ki zapirajo mleku tok iz vimena v sesce, in prav te zapiralne mišce so vzrok, da krava, če hoče, pridržuje mleko tako, da ga dekla ne more izmlesti.

To je treba pred vsem vedeti, kajti v obročkih je iskati mnogokrat vzroka prav hudih vimenskih bolezni, in to na dvojen način.

1. Če nerodna in okorna kravarica pod tem obročkom močno nategne polne sesce in jih potem hitro izpusti, napravi se nagloma v sescu trda, podolgasto-okrogla oteklina, krava ne molze več, v vimenu nastane bolečina in iz tega mnogokrat huda bolezen vimenska. In zakaj to? Zato, ker je kravarica tako zelo doli potegnila zapiralni obroček, da se, ker je premalo elastičen, ne skrči in ne spravi v prejšnjo lego, ampak ostane huda ovira v mlečni cevki.

Mleko po tem takem zastaja nad to bunko, mlečna žlezica oteče, in vnetje nastopi z vsemi svojimi posledki. To je dosihdob malo poznani vzrok mnogovrstnih vimenskih bolezni.

2. Če pa nasproti nevedna in okorna kravarica prav visoko gori prime polne sesce, potem tudi prav lahko prehudo stisne in otisne obroček; to pa zopet tako zdraži zapiralni obroček, da se vname in oteče. Po vsem tem je torej umevno, zakaj pod rokami okornih kravaric lahko molzne krave postanejo težko molzne, in zakaj pametna kravarica iz težko molznih krav polagoma naredi lahko molzne.

Da se ne zgodi to, kar je bilo rečeno pod števil. 1., naj kravarica pred molžo dobro omoči sesce ter rahlo gladi, da ohlapnejo zapiralne mišce. Sploh naj se sesci ne nategnejo hitro, da potem prebrzo ne uskočijo. Če pa je po navedenem vzroku nastala bolezen na vimenu, tedaj naj se ravna takole: Bolni sesci naj se dobro

namaže z maslom in potem z volneno vrvico od spodaj gori na okroglo močno obeže tikoma do tistega mesta, kjer tiči preveč nategnjeni obroček, kateri se potem nekoliko navzgor potisne. Sesci naj se tako obezan pustijo nekoliko časa pri miru, potem pa iz nova obeže toliko bolj navzgor, kolikor bolj se je v tem nazaj pomaknil obroček. Ta obeza naj ostane nekoliko dni na sescu; da pa more vender mleko tudi iz tako obezanega sesca odtekati, naj se rahlo vtakne vanj koščena mlečna cevka.

Kako lahko se odvrnejo pod števil. 2. popisane bolezni, razvidi se samo po sebi, če le ne manka dobre volje, da bi se poučili, kako je vime ustvarjeno. Tudi tukaj je treba za odtok mleka skrbeti z mlečnimi cevkami. Vneto vime naj se omiva z mrzlo vodo, in kravi dajejo hladilna zdravila, med katerimi je solitar najboljše, če ga kaka dva lota denes v kebel mrzle vode.

Po vsem tem je jasno, da ne zna vsaka dekla umno mlesti in zakaj da v Švici rajši hočejo, da molzejo krave moške. Od tega je velika korist gospodarju, katerega nevedna in okorna kravarica lahko uniči samo po nevednosti, ker ne zna, kako je ustvarjeno vime.

Razne reči.

— **Krmljenje konj z deteljo.** Konje krmiti z zeleno svežo deteljo, je škodljivo, zlasti če ni še odcvela in je mokra, mrzla, uvela ali celo zgreta. Grizenje, ki mnogokrat konja umori, je čisto nasledek take krme. Trajno krmljenje s svežo deteljo konja močno oslabi, žival dobi razne bolezni, na pr. mehurje in razne kostne bolezni. Ovsu poleg detelje polagati malo pomaga, ker detelja se lahko in hitro prebavlja, naredi drisko, s katero gre tudi ovseno zrno neprebavljeno. Vse druge bolezni se tudi silneje javljajo pri konjih, ki so z deteljo krmljeni nego pri drugih živalih. Ker je pa koristno, dati tja pa sem konjem zelene sveže krme, zlasti tistim, ki bolehalo za polnokrvnostjo ali na plućih, zato je dobro, mešati jim deteljo z dobro travo.

— **Gozdni mah in vresje kot nastil.** Vsi mahovi imajo v sebi tako malo redilnih snovi, da se smejo komaj smatrati za gnojila. Škodljivega nimajo ničesar v sebi, pač pa popijejo veliko gnojnice, in to je njih najboljša lastnost. Vresje ima pa v sebi zelo veliko redilnih snovi, posebno dušika, katerega je v njem do 10 %. Vzlic temu je vresje dober nastil le toliko časa, dokler je prav mlado. Staro vresje se v zemlji le težko razkroji in ima v sebi veliko česlove kisline, ki v zemlji ni koristna.

Vprašanja in odgovori.

Drugi odgovor na 137. vprašanje: Tudi jaz imam **kravo s šestimi sesci**, ki se je pred kratkim otelila. Iz prva je tele sesalo na vseh šestih sescih, katerih sta dva zadnja nekoliko krajša od sprednjih štirih. Sedaj je tele opustilo 6. sesci, ker mu je bil skoraj gotovo premajhen, na 5. pa vender še vedno sesa, ker je večji. Upam, da bo de krava tudi potem še molzla na šest sesci, kadar bo tele odstavljeno.

A. Kadunc.

Vprašanje 151. Imam na senčni strani ograjeno **dvo-rišče za kokoši**. Rad bi vedel za knjigo, iz katere bi se poučil, kako umno ravnati s perutnino, zato prosim, naznanite mi tako knjigo. Kako hrano je polagati kokošim, da tudi v zaprtem prostoru rade neso jajca? (A. K. v A.)

Odgovor: Slovenske knjige ni o reji kokoši, pač pa Vam priporočamo v ta namen nemško knjigo „Der Hühnerhof“, 9. Aufl. Ilmenau 1886., katero Vam lahko priskrbi vsaka knjigarna, stane pa 62 kr. Krma kokošim je znana, nesenje

jajec pa pospešuje zrnje, potem zelenjad, n. pr. salata. Razen tega naj imajo kokoši vedno dovolj apnenega peska. Sicer Vas pa gorenja knjiga o vsem tem pouči.

Vprašanje 152. Ali so kose iz angleškega jekla, katere ponuja L. Münzer med inserati „Kmetovalčevimi“, res tako dobre, kakor jih hvali? (J. M. v D. pri Cerknici.)

Odgovor: Mi o teh kosah do sedaj nismo nič čuli in zato nismo mogli izreči o njih nobene sodbe. Ker se je pa zelo mnogo kmetovalcev zanimalo za nje, naročili smo dve za poskušnjo in ju dali izkušati J. Florjančiču in J. Kunovarju v Dravljah. Oba sta se zelo pohvalno izrekla o izvrstnem jeklu ter jih precej naročila 20 po 80 centimetrov dolgih. Vsled te izkušnje je potem še mnogo drugih kmetovalcev naročilo takih kos. Pri običnem zboru naše družbe smo pa tudi zvedeli, da so na Gorenjskem naročili več takih kos, da zelo hvalijo jeklo, le to pravijo, da treba te kose malo drugače nasajati nego domače, ker so drugače zakrivljene. Zaradi tega je treba pete popraviti, kar lahko vsak kovač naredi. Pri družbi je dobiti še nekaj po 75 centimetrov dolgih takih kos, in sicer po 1 gl. 20 kr., s pošto za 1 gl. 30 kr. 80 centimetrov dolge kose, ki stoje po 1 gl. 30 kr., oziroma po pošti poslane po 1 gl. 40 kr., so tudi Münzerju pošle in jih bode dobiti še le v kakih 14 dneh. Kdor hoče teh imeti naj se o pravem času zgleda, da družba ve, koliko naj jih naroči.

Vprašanje 153. Kje je dobiti **vzhodno-frizijsko ovčje plemo**, kojega toliko hvalijo? (F. Š. v K. na Gorškem.)

Odgovor: Ovne in ovce tega ovčjega plemena Vam lahko priskrbi R. Mayerhöffer v Hebu (Eger) na Češkem. Na Kranjskem niso dobro uspevali ovni tega plemena, razen enega, od kojega pa mladiči, narejeni z domačimi materami, izvrstno uspevajo. Župan Meršol v Hrašah, pošta Lesce na Gorenjskem, Vam morda odstopi kako jaguje tega križanega plemena.

Vprašanje 154. S čim je sedaj **pregnati bramorje** iz vrtnih gred? (J. M. v Tr.)

Odgovor: Najboljši preganjalec bramorjev je krt, torej varujmo ga! Glede zatiranja velja to le: Največ se opravi, ako se poišče gnezdo in ž njim zatara vsa zalega. Gnezda ni težko najti, kažejo je usihajoče rastline. Kjer je zapaziti na tleh orumenelo liso, ondaj je gotovo bramorjeva zalega, in kmalu se osledijo rovi, ki vodijo v gnezdo. Nastavljajo bramorjem tudi lonce, katere do roba zakopljejo v zemljo. Bramor pride po svoji navadni poti in pade v lonec. Najboljše je pa jeseni izkopati jame, vanje nasuti konjskega gnoja ter ga zasuti. Bramorji ljubijo toploto, gredo za zimo vsi v ta gnoj, in pomladi je lahko vse pokončati.

Vprašanje 155. Imam kravo, katera je bila trikrat breja, a je nosila vedno čez čas. Prvič je storila 19, drugič 21 in tretjič (1. junija t. l.) 42 dni čez 9 mesecev. Pri nas se to vsakemu neverjetno in čudno zdi, zato prosim pojasnila, od kod to prihaja? (A. Tr. v K.)

Odgovor: Nam se to nič čudno ne zdi, ker je popolnoma verjetno, kajti krava nosi povprečno 285 dni, a lahko popolnoma zdravo tele donosi že v 230 dneh. Pripeti se pa tudi, da krava nosi 321, t. j. 51 dni čez 9 mesecev. Glavni vzrok je kravina narava, a so potem še nekateri manj važni, kakor na pr. podnebje, krma, moški spol zaroda i. t. d.

Vprašanje 156. Meseca marmaja t. l. sem dobil od Köller-ja iz Gradea 1 ^{1/2} **smrekovega semena**, katerega sem isti mesec vsejal na vrtno gredo ter ga tanko pokril s fino prstjo. Ker pa seme še do sedaj ni kalilo, zato vprašam, ali je še upati, da bode kalilo, in ali je mogoče, da je bilo seme pokvarjeno? (Kr. v C.)

Odgovor: Smrečje seme vzkali v 3 do 5 tednih, torej je bilo seme, katero ste dobili, gotovo pokvarjeno. Starost ne

vpliva zelo na smrečje seme, ker ostane dolgo časa kaljivo, lahko je pa pokvari prehuda vročina ob sušenju.

Vprašanje 157. Pri nas je govorica, da bodo naši deželni poslanci sklenili postaviti, da se **osuši Ljubljansko močvirje** in da bode morala vsa dežela plačati stroške za to osuševanje. Ali je to res mogoče, in ali bi potem tudi mi bili tu na Gorenjskem prizadeti z večimi davki? (A. R. v B.)

Odgovor: Vašega vprašanja nismo vzprejeli, kakor ste želeli, vsega v list, ampak le ono, kar spada v „Kmetovalca“ kot gospodarski list. Naš list kakor tudi kmetijska družba se nista še nikdar, ne bosta se in se tudi ne smeta vtikati v nobene politične prepire. V vsej družbi ter tudi v družbenem odboru so udje raznih strank; mirno sede Slovenci zraven Nemcev, kajti pri kmetijski družbi sme le eno načelo veljati: po-vzdiga in napredek kmetijstva. Tega naj se naši udje vselej in povsod drže. Kar se tiče osuševanja Ljubljanskega močvirja, pa je res tako, ali taka postava se je že pred dvema letoma sklenila, torej se sedaj nič več o tem ne bode ukrepalo. Stroške za osuševanje močvirja bodo plačali po enake dele posestniki, dežela in država. Postava leži sedaj na Dunaji, in kolikor čujemo, ni misliti, da bi se prav precej izvedla. Gospod državni poslanec Povše se močno trudi, da bi dotični zakon dobil kmalu veljavo. — Iz tega odgovora lahko posnamete, da je govoričenje o tem, kar je v Vašem vprašanju, le grdo hujskanje, kajti tisti, ki trosijo to govorico, dobro vedo, da ni resnična, zato se pa ogibajte teh ljudi in ne zaupajte jim, ker oni Vam gotovo niso udani, ker s tem kažejo, da tega, česar ne privoščijo ubogemu barjanu, bi v drugim slučaju tudi Vam ne privoščili.

Vprašanje 158. Posestniki krav se večkrat pričkajo za **plačo od bika**. Prosim, naznanite, kedo bode postavil tarifo od licencovanega bika? Ali občina ali kedo drug? (A. R. v B.)

Odgovor: Plačo za skoke licencovanega bika ne more noben drug določiti, nego njegov lastnik. Nelicencovanih bikov ne bode smel nihče pod kaznijo spuščati, in tudi licencovan bik tude smel imeti na leto le 100 krav. Ta naredba bode že sama vplivala, da malovredni posestniki ne bodo mogli goniti svojih krav zaradi par grošev h kakemu mršavemu, slabemu biku.

Gospodarske novice.

* Občni zbor c. kr. kmetijske družbe kranjske se je vršil v četrtek 11. t. m. dopoldne v mestni dvorani ob obili udeležbi udov iz vseh krajev dežele. V prihodnji številki „Kmetovalčevi“ bomo obširno poročali o razpravah zbornice, danes omenjamo le na kratko to le: Zborovanja se je udeležilo nad 80 članov, in bile so zastopane razen ene prav vse podružnice. Gospod predsednik ces. svetnik Murnik je otvoril zborovanje z daljšim govorom. Spominjal se je vseh važnejših kmetijskih in družbenih reči in dogodkov lanskega leta ter pozdravil navzočnega deželnega predsednika visokorodnega gospoda barona Winklerja, zastopnika deželnega odbora gospoda poslanca O. Detela, mestnega župana Ljubljanskega gospoda P. Grassellija, ter zastopnika c. kr. deželne vlade gospoda vladnega svetnika I. Dralko. Zbor je potem na znanje vzel družbeno delovanje v l. 1890, ter računске zaključke ravno tega leta. Pri dopolnilnih volitvah je bil zopet izvoljen gospod knezoškofjski tajnik J. Šiška, v novi pa gospod J. Zirovnik, nadučitelj v Šent Vidu. Za preglednika računov sta bila izvoljena gospoda Karol Zagar, deželni blagajnik, in Fr. Triler, deželni računski oficijal. Vsled odborovih predlogov je zbor ukrenil izpremeniti pravila glede sklepčnosti podružniških zborov, zmanjšati število drevja, ki ga ud lahko pri družbi naroči, dati pohvalno pismo gospodu A. Rovanu na Celu za njegov uspešni trud za pogozdovanje notranjskih

goličav in je imenoval izdajatelja gospodarskih listov na Dunaji gosp. Hitschmanna za družbenega dopisujočega člana. Za tem so prišli na vrsto predlogi podružnic ter samostojni predlog gospoda nadučitelja V. Ribnikarja o pospešitvi šolskega vrtarstva. Obravnave so trajale do 1/4 na 2 popoldne, in je velika večina navzočih zborovalcev vztrajala z največjim zanimanjem do zaključka obnega zбора.

* † **Franco Voglar**, posestnik v Malem Naklem in ud naše družbe, je umrl 3. t. m. — **Ernst Ločnikar**, posestnik in tovarnar na Viči pri Ljubljani ter ud naše družbe, je umrl 6. t. m. — Blag jima spomin!

* **Dolenjski državni poslanec g. Pfeifer** in drugovi so se potegnili v državnem zboru za to, da ne bi se ob slabih gospodarskih razmerah na Dolenjskem pretiraval predpis dohodarine in dobitnine ter da naj se v posebnih slučajih čaka z zemljiškim davkom do jeseni.

* **Z Iga pri Ljubljani** se nam poroča, da je bilo tam 10. t. m. pregledovanje konj glede rabnosti za vojno in da so pripeljali 535 konj na ogled, katerih je bilo 92 spoznanih sposobnih za ježo in za artilerijo. Gotovo izvrsten dokaz, koliko je pri nas napredovala konjereja!

* **„Miron Carter“**, lepi, težki angleški žrebec, ki je prišel lansko leto v deželo in je bil nastanjen pri županu Meršolu v Hrašah, poginil je pretekli mesec za vraničnim prisadom.

* **Novega težkega žrebca** je dobil 11. t. m. župan Meršol v Hrašah. Žrebec z imenom „Novic“ je rdeče barve (fuks), 172 centimetrov visok in 3 1/2 leta star.

* **Osrednje društvo za mlekarstvo v Avstriji** se je osnovalo pretekli mesec na Dunaji. Predsednik društvu je baron Dahlhoff-Dier. V odbor je izvoljen tudi tajnik naše družbe gospod G. Pirc.

* **Glede naročitev na galico** opozarjamo naše čitatelje še enkrat na razglas v 8. številki „Kmetovalca“ na strani 68, ter pristavljamo, da bode družba mogla zanesljivo in o pravem času postreči le onim, kateri kmalu naroče.

* **Nov tečaj na podkovski šoli v Ljubljani** se prične 1. julija. Dotični razglas je objavljen v pričujoči številki, kakor tudi razglas zaradi izpitov onih kovačev, ki niso obiskovali šole.

* **Premovanje konj na Kranjskem l. 1891.** Na Kranjskem se bodo leta 1891. delila državna darila v srebrnih svetinjah ter tudi priznanski diplomi:

- a) Za kobile z žrebetom, ki še sesa ali je že odstavljeno;
- b) za mlade, t. j. tri- do petletne kobile, in
- c) za eno- ali dveletne žrebice po naslednjih šestih konkurenčnih postajah, in sicer:

Dne 31. avgusta 1891. l. ob 10. uri popoldne v Lescah za konje noriškega plemena;

dne 1. septembra 1891. l. ob 10. uri popoldne v Kranji za konje noriškega plemena;

dne 5. septembra 1891. l. v Lukovici za konje noriškega plemena;

dne 7. septembra 1891. l. ob 9. uri popoldne na Vrhniki za mesto Ljubljano in za okrajno glavarstvo Ljubljanske okolice, Logaško in Postojnsko;

dne 9. septembra 1891. l. ob 10. uri popoldne v Ribnici za okrajno glavarstvo Kočevje;

dne 15. septembra 1891. l. ob 10. uri popoldne v Trebnjem za okrajni glavarstvi Rudolfovo in Litija;

dne 21. septembra 1891. l. ob 9. uri popoldne v Št. Jarneji za okrajni glavarstvi Krško in Črnomelj.

Za delitev daril veljajo navedbe, katere so se ukrenile po dotičnih ukazilih visokega c. kr. poljedelskega ministerstva z ozirom na razmere te dežele. Važne navedbe so:

Če bi se kdo odpovedal darilu, podeli se mu namesto njegovarja, priznanski diplom z imenom dotičnega konje s krat-

kim popisom obdarovanega konja in z opomnjo, da se je dotični konjerejec odpovedal darilu.

Konj, ki je bil na kaki konkurenčni postaji obdarjovan z državnim darilom, izključen je za tisto leto od nadaljnje konkurencije za državno darilo na kaki drugi postaji.

Na postajah Bled in Kranj se morejo za darila poganjati samo kobile z žrebetom, mlade kobile in žrebice noriškega plemena, po drugih postajah ni glede plemena nobene omejitve.

Za darila se smejo poganjati kobile z žrebetom žrebčarniškega plemena samo od svojega petega, kobile z žrebetom noriškega plemena od svojega četrtega leta dalje.

Kobila z žrebetom, ki je bila prejšnja leta že edenkrat ali večkrat obdarovana, ni izključena od nadaljnje konkurencije.

Za darila se smejo poganjati mlade, t. j. triletno neubrejene in štiriletno ubrejene ali neubrejene kobile žrebčarniškega plemena, ter tudi triletno ubrejene ali neubrejene kobile noriškega plemena; štiriletno kobile noriškega plemena in petletne kobile žrebčarniškega plemena samo s tem pogojem, če so bile dokazno ubrejene v letošnjem letu.

Za darila se smejo poganjati lepe žrebice po izpolnjenem prvem ali drugem letu, ako so dobro rejene in po svoji rasti kažejo, da se pozneje dobro razvijo in vzrede.

Posestniki triletnih, za plemo sposobnih žrebcev se vabijo, naj jih ob obdarovanja pripeljejo pred komisijo vta namen, da se zapišejo, ker bi se utegnili pozneje kupiti.

Vsak konjski lastnik, kateri prejme za plemenskega konja darilo, mora podpisati reverz, s katerim se zaveže, da tega konja obdrži še eno leto po izvršeni delitvi daril in da, ako ne izpolni tega obeta, brez ugovora povrne prejeto novčeno darilo. Ta zaveznost se pri kobilah z žrebeti ne razteza tudi na žrebe obdarovane kobile, ker se ne obdaruje žrebe, ampak samo kobila.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 8. junija 1891.

Seji je predsedoval družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Murnik, navzoči so bili odborniki gg. baron Lazarini, Lenarčič, Ogorevec, Šiška, Witschl in tajnik Pirc.

Odbor se je posvetoval o rečeh, ki pridejo na razgovor na obnem zboru, in naredil v to svrhu primerne ukrepe.

Za nove ude so bili podlagani in vzprejeti nastopni gg.:

Prelesnik Jakob, posestnik v Zdenski Vasi; Germ Josip, posestnik v Zdenski Vasi; Bracar Josip, posestnik v Kamniji; Mikl Karol, posestnik v Malošah; Vilč Janez, posestnik v Spod. Dobbi; Petrovič Janez, posestnik v Sanaboru; Pototschnigg Franc, posestnik in tovarnar v Kropi; Ivančič Anton, posestnik v Slivcah; Majer Peter, veleposestnik in gostilničar v Kranji; Avsec Franc, kaplan v Metliki; Muren Janez, učitelj v Draščih; Gregorač Franc, učitelj v Metliki; Mezeg Janez, posestnik v Studoru; dr. Zupanc Franc, c. kr. okrajni zdravnik v Ljubljani; Dekleva Janko, trgovec v Britofu; Petek Anton, uradnik na južni železnici v Gor. Ležečah; Prelec Janez, posestnik v Dolenjih Vremah; Dujec Janez, posestnik in mlinar v Zavrhu; Mahorčič Ferdinand, posestnik v Naklem; Ercigoj Janez, posestnik na Škofljem; Lavrič Franc, vodja železniške postaje v Gorenjih Ležečah; Cerkenik Janez, posestnik v Gorenjih Vremah; Cerkenik Josip, posestnik na Škofljem; Skala Anton, nadučitelj v Vremah; Strehovec Janez, učitelj in organist v Vremah; Tomec Matevž, posestnik v Starem Trgu; Benčina Ivan, posestnik v Starem Trgu; Poklukar Mihael, posestnik v Starem Trgu; Potecin Franjo, posestnik v Starem Trgu; Hacc Janez, posestnik v Starem Trgu; Petrič Ivan, posestnik v Markovci; Zakrajšek Anton, posestnik na Vrhniki; Gregorc Matevž, posestnik v Podobu; Urbiha Blaž, posestnik v Podgori; Škrbec Janez, posestnik v Podgori; Sodja Jožef, posestnik v Poljčah; Slanc Franc, učitelj v Radečah; Šuštaršič Jakob, delovodja na Vrdu, Komotar Anton, c. kr. notar na Vrhniki; Švigelj Franc, veleposestnik v Brestu.

Naznanilo in razglas.

Novo šolsko leto na podkovski šoli ljubljanski se prične 1. dne julija 1891.

S poukom v podkovstvu je združen tudi nauk o ogledovanju živine in mesa. Kdor želi vsprejeti biti v podkovsko šolo, mora se izkazati:

- 1.) S spričevalom, da se je pri kakem kovači izučil za kovaškega pomočnika;
- 2.) z domovinskim listom;
- 3.) s spričevalom svojega župnika ali župana, da je poštenega vedenja in
- 4.) da zna brati in pisati slovenski.

Ubožni učenci morejo tudi dobiti štipendijo po 60, oziroma 50 forintov.

Prosilec za štipendijo je predložiti:

- 1.) Ubožni list,
 - 2.) spričevalo o poštenem vedenju in
 - 3.) potrdilo, da so delali uže dve leti za kovaške pomočnike.
- Prošnje z le temi spričevali morajo poslati vsaj do 15. junija glavnemu odboru c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani.

Šola traja do konca decembra 1891. leta. Kdor dobro prebije preskušnjo, more po zakonu iz 1873. leta dobiti patent podkovskega mojstra ker sedaj ne more nihče brez preskušnje postati kovaški mojster. Nauk v tej šoli je brezplačen, vsak učenec si mora za šolski čas skrbeti le za živž in stanovanje ter za potrebne šolske knjige. Stanovanje dobode učenci za majhno plačo v šolski sobi.

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih bolezni, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mesovnih, zatorej naj bi skrbela županstva, da dobode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Ivan Murnik,

predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis,
začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 26. in 27. junija t. l., in sicer: 26. junija shušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso hodili v podkovsko šolo, 27. junija pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri hočejo delati to poskušnjo, naj se oglase pri podpisnem vodstvu do 15. dne junija t. l.

Vodstvo podkovske šole.

V Ljubljani, dne 8. maja 1891.

Dr. Karol vitez Bleiweis.

Tržne cene.

V Ljubljani z dne 13. junija 1891.

Pšenica gld. 8.12 kr., rž gld. 5.69 kr., ječmen gld. 4.55 kr., oves gld. 3.50 kr., ajda gld. 5.69 kr., proso gld. 5.20 kr., turšica gld. 5.80 kr., leča gld. 10. — kr., grah gld. 10. — kr., fižol gld. 9. — kr. (Vse cene veljajo za 1 hektoliter.)

Krompir 100 kgr. gld. 2.68 kr.

Prasičje salo 68 kr., špeh svež 56 kr., špeh prekajen 64 kr., surovo maslo 65 kr., goveje meso 60 kr., telečje meso 52 kr., svinjsko meso 66 kr. (Vse cene veljajo za 1 kilogram.)

100 kgr. sena gld. 1.50 kr., slame gld. 2.23 kr

Na Dunaji do dne 15. junija 1891.

Pšenica gld. 9.70 kr., rž gld. 8.40 kr., ječmen gld. 7. — kr., oves gld. 6.60 kr., turšica gld. 6.85 kr., fižol gld. 11.25 kr., grah gld. 10.75 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Suhe češplje gld. 32 — kr. 100 kilogramov.

Goveda (lepi voli) gld. 59. — kr. za 100 kgr. mesarske vage.

Prasičje salo gld. 48.50 kr. za 100 kilogr.

Špeh gld. 44. — kr. za 100 kilogr.

Loj gld. 24. — kr. za 100 kilogr.

Goveje kože čez 50 kgr. težke gld. 47 do 48, od 40 do 50 kilogr. težke od gld. 41 do 42, od 35 do 39 kgr. težke po gl. 32 do 33 za kilogramov.

Kože od jagnet po 105 do 110 gld. za 100 komadov.

Méd 100 kgr. gld. 36. — kr.

Vosek 100 kgr. gld. 148. — kr.

INSEERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalcu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljanja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Glavni zastop v Ljubljani

(Rožne ulice št. 15)

ogersko-francoske zavarovalne družbe

„FRANCO-HONGROISE“

s poroštenim premoženjem nad 6 milijonov goldinarjev a. v. usoja se p. n. gospode veleposestnike in kmetovalce uljudno vabiti na zavarovanje

poljskih pridelkov proti škodi po toči.

Premije računijo se nizko, nastale škode cenijo se pošteno in se izplača zavarovana svota točno po cenitvi. Na zahtevanje počaka se za vplačanje premije do jeseni.

Do sedaj izplačala je navedena zavarovalna družba 50 milijonov 421.177 gld. odškodnine, njenem zavarovancem.

Ponudbe in naznanila sprejema ter vprašanja odgovarja zadovoljno njeni glavni zastop.

(54 2)

Ogrska akcijska družba za zavarovanje proti škodam po toči in za pozavarovanja v Budapešti

ki je bila zasnovana od c. kr. priv. splošne zavarovalne v Trstu, prevzame zavarovanje proti toči za stalne cene brez poznejšega doplačila.

Vplačanega je 1 milijon goldinarjev av. velj.

Škode se hitro in popolnoma izplačajo.

Zavarovalnino je plačati še le po žetvi t. j. 30. septembra in sicer na menjico.

P. n. članom c. kr. kmetijske družbe kranjske se zniža zavarovalnina za 5% od normalne cene.

Razjasnila dado:

V Ljubljani glavni zastop za Kranjsko,

v Gradišči števil. 4.

(40—5)

v vsih drugih krajih pa okrajni in lokalni zastopniki.

V pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani

(Salendrove ulice št. 5)

dobiti je sledeče slovenske kmetijske knjige:

Dr. J. Bleiweis: Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. Cena 50 kr.

" " " Nauk klavno živino in meso ogledovati. Cena 20 kr.

Gustav Pire: Mlekarstvo. Cena 10 kr.

" " Vrtnarstvo. Cena 1 gld., za ude 75 kr.

L. Porenta: Novi kranjski panj po Dzierzonovi osnovi. Cena 10 kr.

Adolf Trientl: Stelja in gnoj. Cena 10 kr.

W. Schleicher: Živali kmetijstvu in gozdarstvu koristne. Cena 10 kr.

Vse stroje za kmetijstvo in vinarstvo!

Pluge, brane, valjarje, sejalnice, zítokosne stroje, senene grablje, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelje, lokomobile, trijere, zítóčistilnice, robkače, slamoreznice, stroje za zító tretí in repo rezati, mline za sadje, stiskalnice za sadje, mline za grozdje, vinske stiskalnice, stiskalnice za olive, škropilnice proti peronospori, stroje za sadje lupiti, sušilnice za sadje in zelenjad, vinske srkalnice, kletarsko orodje, pompe, krožne žage, decimalne in živinske vage, stroje za mleko posnemati, srkala, stroje za vrtati, stiskalnice za sladko krmo, stroje za prati, stroje za lan otrepati i. t. d.

Vse v najboljši sestavi po fabriški ceni.

= Jamčenje, olajšava plačevanja in oddaja na preskušnjo. =

Tovarna strojev za kmetijstvo in vinarstvo

Ig. HELLER na Dunaji, (28—8)

II. Praterstrasse Nr. 78

Slovenski, nemški in laški cenik, ki ima 144 strani in polno podob se pošilja na zahtevanje zastoj in franko.

Pošteni zastopniki se povsod sprejemajo.

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice v Gradi.

(Ta drevesnica pripoznana kot ena najb. čjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; **sadnega drevja**, visokodebelnatih in pritličnih ter piramide, špahrje, kordone in enoletne požlahnitve; **divjakov** in **podlag** za pritlikovce; **jagodnega sadja**; **lepotilnega drevja** in **grmovja**, drevja (8—11) za drevorede itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih cepičev vsih vrst sadja.

☛ Cenike je dobiti zastoj in franko. ☛

Uzorce na vse strani zastoj.

Suknjo

za vsako porabo, samo dobro, trpežno, pravo in cenejši kot povsod drugod, pošilja na zasebnike za prihodnjo pomlad in jesen zaloga c. kr. priv. tovarn za sukno in volnene izdelke

Morica Schwarz-a

v Svitavi (pri Brnu) na Moravskem.

Tisoči ostalih koncev se za res ceno prodajo.

Kdor enkrat poskusi, ostane vedno naročnik. V zalogi so vse vrste suknja za uniforme, društva, zavode, samostane, itd. Poletnje domače sukno, nevaljano sukne za gozdarje in turiste, na željo tudi nepremočno za vodo. (25—8)

Za gg. krojače najlepše knjige za uzorce.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Zato prevara nemogoča. — Za nepopolne pošiljke se vrne denar franko.

Plateno in sploh blago za prali, najnovije piše blago za celovnike. Pošilja se proti povzetju ali pa je denar naprej poslati.

C. kr. priv.

„Assicurazioni Generali v Trstu“

(ustanovljena l. 1831.)

Poroštveni zaklad je štel 31. decembra 1889. l.

Družba je od pričetka do sedaj plačala škode

Dne 31. decembra 1889. l. je bilo v oddelku za življenje zavarovane glavnice

Premijski listi in premije, ki so za plačati v poznejših letih v oddelku za ogenj

gld. 40,758,238-42

„ 227,378,631-43

„ 166,904,648-39

„ 23,544,053-22

Assicurazioni Generali zavaruje v nastopnih oddelkih:

1.) na življenje;

2.) proti škodi po ognju pri cerkvah, grajščinah, pristavah, hišah sploh, pri poštstvu, raznem blagu, lesu, oglju v poslopih in na planem ter proti škodi po razdiranju in iznašanju, kakor tudi po streli in razpoku plina ali parnih kotlov.

Občinam, cerkvam, samostanom, dobrotelnim ustanovam, in grajščinam dovoli Assicurazioni Generali 20 % odbitka od navadne premije.

3.) proti škodi vsled vožnje na morju, rekah, kanalih, jezerih in na kopnem za blago, izdelke, ladje in za vrednostne pošiljke po pošti;

4.) proti škodi na strtih zrealih in zrealnem steklu;

5.) proti telesnim nezgodam na račun l. občne avstrijske zavarovalne družbe na Dunaji;

6.) proti škodi po toči na pridelkah na račun »ogrške delničarske družbe za zavarovanje proti škodi po toči v Budapešti«

V oddelku za življenje jamčijo zavarovalni pogoji zavarovancu razven drugih prednost tudi tele:

po petletnem obstanku zavarovanja ne zgubi polica veljave tudi ob samomoru in dvoboju;

po triletnem zavarovanju ne more priti nezadovoljena polica na noben način ob veljavo;

pravico do obnove (v teku 3 mesecev) police, ki je vsled zamude plačilnih obrokov zgubila veljavo in to brez ozira

na zavarovančovo zdravje;

omejitev ničevnih uzrokov samo na priznane goljufije;

polica dobi brezplačno čez 6 mesecev tudi veljavo ob slučaju, če je zavarovanec poklican izvršiti svojo črnovojniško

dolžnost in sicer do 15.000 gld.;

ravno tako tudi, če je brambovec ali rezervist poklican na vojsko in sicer do 50.000 gld.

Oddelek za življenje je popolnoma samostojen, ima svoje premoženje in je od drugih oddelkov tako ločen in nezavisen,

da tudi zguba pri oddelkih za škodo po ognju ali vožnji nima na oddelke za življenje nobenega vpljiva,

Družba dovoli vse olajšajne, ki so mogoče ob določitvi premij in pri izplačanju škod, katere se hitro in v gotovini izplačujejo.

Glavni zastop je v Ljubljani

pri **C. TAGLIAPIETRU**

v Gradišah št. 4.

(1—6)

Mala naznanila.

Vsak od c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijaviti med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo se gospodarskega prometa. Objava ne sme presegati dveh vrst in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Pravi stari slivovec in breskovec (persico) prodaja upravništvo grajske Impolca, pošta Radna na Dolenjskem. Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj in franko. (11)

Nosne obročke za bike prodaja c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani in sicer take z zmetjo po 60 kr. in take z vijakom po 50 kr. s pošto vred. (26)

Za čebelarje, ki imajo panje s premičnimi satniki prodaja Jakob Zumer v Gorjah, pošta Bled, lepe v furnirski žagi narezane lipove remelje. Iz njih more čebelar sam zbiti satnike, po naročilu jih pa gorenji tudi že narejene pošlje. Cene so prav nizke. (29)

Dva lepa plemena bika kupi županstvo v Rifenberku na Primorskem, kojim naj se pošljejo ponudbe ter prijavi popis in cena bikov. (46)

Klet vina, lastnega pridelka, različne kakovosti in cene prične razprodajati s 3. junijem t. l. na debelo v množicah od 56 litrov naprej in ravno tako tudi nekaj starega izvrstnega tropinovca Janez Semenič v Poddragi št. 20, pošta St. Vid nad Vipavo. (48)

Išče se izurjen kovač, ki zna okovati vsa kmetijska orodja in dobro razume konje podkovati. Kovači ki se spoznajo o živinozdravstvu imajo prednost. Ponudbe naj se pošljejo na uredništvo „Kmetovalca“ v Ljubljano. (49)

Najnižje cene.

L. Mikusch
Tovarna dežnikov
Mikusch, 572 St. 12.
Ljubljana.

Preobleke. Popravila.

Izdelovanje. Skrbno.

Največji izbor.

(43—5)

Kose z znamko „kosec“

iz najboljšega angleškega srebrnatga jekla, razpošilja na občine in posameznike
edina tovarniška zaloga za Avstrijo
L. Münzer v Drohobycz (v Galiciji).

Te kose so svetovnoznane zbog njih lah-kote, dvojnega kaljenja, rezivosti in prožnosti. Enkratno klepanje zadostuje za dolgo, in se morejo rabiti če jih tudi samo brusiš in nič ne klepaš. Z enkratnem brusenjem moreš kositi 120 korakov najtrše trave. (49—3)

Dolžina v centimetrih 62. 65. 70. 75.
Cena za 1 koso gld. 1.—, 1.05, 1.10, 1.20, 80. 85. 90. 95. 100.
gld. 1.30, 1.40, 1.50, 1.60, 1.70.

Kose se pošiljajo z obratno pošto proti gotovi plači ali proti poštenemu povzetju. Če se naroči najmanj 10 kos, stoji vožarina za eno 2 do 3 kr.

Mnogobrojna pohvalna pisma se prilože pošiljatkam.

Pozor na sleparje!!! Pristne so le tiste kose, ki imajo znamko „kosec“ vtisneno in se neposredno naroče pri

L. Münzer v Drohobycz (Galicija).

Kmetovalci, ki zbirajo naročila, dobe provizijo.

Važno za posestnike lepnotih streh!

Patent-Starrtheer

(Stabilni katran)

je preskušena in zanesljiva maža za nove kakor stare poškodovane strehe od lepnice in za izolovanje proti vlagi. — Z njim se mrzlo mazo, ne postane mehek pri najhujši solnčni vročini in da ga ni potrebno potrositi s peskom kakor navadni katran. — Prodajamo strešno lepenco, strešni lak (kovinski katranov vosek), rdeči lak, lesni cement, strešni kit, asfaltovo smolo, premogov katran karbolinej in lesni katran. Vse po najnižji ceni.

Tovarne kemijskih izdelkov v Turmitzu itd.
Dunaj, II., Scherzergasse Nr. 12. (33—4)

Opomnja. Za razkuževanje prodajamo: Kreolin, surovo karbolno kislino, karbolno apno, razkuževalni prašek, železni vitrijol kot najboljša obrambena sredstva proti kužnim boleznim.

Navodila in cenike zastoj in poštne prosto.

Zavarovanje proti toči!

na

Štajarskem, Koroškem in Kranjskem
prevzame

za najnižjo in stalno zavarovalnino

Generalno zastopstvo v Gradci

(pisarna Thonethof, Pfarrgasse 2)

ogrsko-francoske zavarovalne družbe

(Franco-Hongroise),

ki ima vplačane delniške glavnice

2 milijona goldinarjev.

Vzaka škoda se rada obračuni in povrne. Ako se želi, se plača zavarovalnina lahko še le po žetvi.

Družba je plačala svojim zavarovancem dosedaj **50 milijonov 421.177 gold** povračila za škode.

Kdor hoče prevzeti zastopništvo za to družbo naj se zgleda pri gorenjem generalnem zastopu, koder se tudi sprejema zavarovanje proti toči in se dajo zadovoljno vsa zazjasnila. (48—3)

Varstvo proti

živinski kugi, perečem ognju prasičev, muham v hlevih, raznim mrčesem, gnilobi in trhlenobi lesa, gobam na lesu in zidovju itd.

dá edino le najboljši in priznan

Bartlov pristni karbolinej,

ki naredi les 3 do 4krat trpežnejši in lepo barvan. Popise zastoj. 5 klgr. po pošti stoji 1 gld. 50 kr., 100 klgr. 16 gld. na Dunaji (44—4)

Stroški neznatni — korist tisučera — kakovost ne presežena!

Mihael Barthel & Co.

na Dunaji X., Keplergasse 20.

(Ustanovljena hiša l. 1781.)

Zaloga v Ljubljani pri bratih Eberl.

Dopisuje se slovenski!